ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 14.11.1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

446

VYHLÁŠKA
Ministerstva vnútra Slovenskej republiky

zo 7. októbra 1991,

ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady o požiarnej ochrane

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky podľa § 100 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 525/1990 Zb. (ďalej len „zákon“) ustanovuje:

PRVÁ ČASŤ
POVINNOSTI ORGÁNOV A ORGANIZÁCIÍ

Prvý oddiel
Technici požiarnej ochrany a špecialisti požiarnej ochrany (k § 7 a 10 zákona)

Technik požiarnej ochrany

§ 1

Technik požiarnej ochrany ústredného orgánu

a) kontroluje dodržiavanie predpisov o požiarnej ochrane a usmerňuje plnenie povinností na úseku požiarnej ochrany v organizáciách riadených ústredným orgánom,

b) podieľa sa na odbornej príprave pracovníkov o požiarnej ochrane,

c) vypracúva správy, rozbory a informácie o stave požiarnej ochrany, ako aj o príčinách vzniknutých požiarov a navrhuje príslušné opatrenia,

d) plní ďalšie úlohy, ktoré mu vyplývajú z predpisov o požiarnej ochrane.

§ 2

(1) Technik požiarnej ochrany organizácie

a) organizuje a kontroluje plnenie povinností vyplývajúcich z predpisov o požiarnej ochrane a zabezpečuje vykonávanie preventívnych požiarnych prehliadok,

b) riadi po odbornej stránke činnosť požiarnych hliadok a iných pracovníkov poverených plnením úloh na úseku požiarnej ochrany,

c) podieľa sa na školení a odbornej príprave pracovníkov o požiarnej ochrane,

d) posudzuje, prípadne zabezpečuje posudzovanie požiarneho nebezpečenstva v objektov organizácie a v technologických procesoch,

e) vypracúva a vedie určenú dokumentáciu požiarnej ochrany organizácie,

f) vypracúva správy, rozbory a informácie o stave požiarnej ochrany, ako aj o príčinách vzniknutých požiarov v organizácii a navrhuje príslušné opatrenia; súhrnné správy o stave požiarnej ochrany predkladá vedúcemu organizácie najmenej raz za rok,

g) plní ďalšie úlohy, ktoré mu vyplývajú z predpisov o požiarnej ochrane.

(2) Technik požiarnej ochrany organizácie zabezpečuje vykonávanie preventívnych požiarnych prehliadok

a) každých dvanásť mesiacov v obytných domoch organizácie,

b) každých šesť mesiacov v kanceláriách, nebytových priestoroch a v iných objektoch organizácie, v ktorých sa vykonáva administratívna činnosť,

c) každé tri mesiace v ostatných objektoch organizácie, ak vedúci organizácie so zreteľom na požiarne nebezpečenstvo v týchto objektoch neurčí kratšiu lehotu.

§ 3

(1) Ustanovenie technika požiarnej ochrany sa nevyžaduje v organizáciách, v ktorých je plnenie úloh technika požiarnej ochrany zabezpečené dohodou s inými pracovníkmi s odbornou spôsobilosťou; ustanovenie § 11 zákona na tieto osoby platí obdobne.

(2) Uzavretím dohody podľa odseku 1 nie sú dotknuté ostatné povinnosti organizácie na úseku požiarnej ochrany a zodpovednosť vedúceho organizácie.

Špecialista požiarnej ochrany

§ 4

Špecialista požiarnej ochrany v organizáciách oprávnených na projektovú činnosť vypracúva riešenie požiarnej ochrany v projektovej dokumentácii stavieb[1]) a koordinuje a kontroluje jeho realizáciu.

§ 5

Špecialista požiarnej ochrany v organizáciách vykonávajúcich výskum a vývoj a v organizáciách poverených výkonom štátnej skúšobne

a) podieľa sa na riešení požiarnej bezpečnosti nových výrobkov a technológií, vrátane vypracovania skúšobných metodík,

b) zabezpečuje, aby pri vyrábaných výrobkoch boli určené požiarnotechnické charakteristiky a iné údaje z hľadiska požiarnej bezpečnosti dôležité pre používanie výrobkov,

c) preveruje, či súčasťou dovážaných technológií, zariadení, výrobkov a materiálov je požiarnotechnické zabezpečenie, a či podmienky bezpečného používania určené výrobcom sú v súlade s predpismi o požiarnej ochrane.

Druhý oddiel

Požiarne hliadky a iní pracovníci poverení plnením úloh na úseku požiarnej ochrany (k § 12 a 13 zákona)

§ 6

Požiarna hliadka pracoviska

(1) Požiarna hliadka pracoviska

a) dozerá na dodržiavanie predpisov o požiarnej ochrane na pracovisku so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom a zistené nedostatky bezodkladne oznamuje vedúcemu pracoviska,

b) vykonáva nevyhnutné opatrenia v prípade vzniku požiaru, najmä záchranu ohrozených osôb, privolanie pomoci, zdolávanie požiaru a opatrenia na zamedzenie jeho šírenia, predovšetkým zatvorenie požiarnych uzáverov,[2]) prívodov horľavých látok a vypnutie elektrického prúdu.

(2) Členovia požiarnej hliadky pracoviska sú povinní najmä

a) dohliadať, aby pred odchodom pracovníkov z pracoviska a pri ukončení pracovného času bolo pracovisko v požiarne nezávadnom stave, najmä aby boli zatvorené požiarne uzávery, zatvorené prívody horľavých látok a vypnuté elektrické spotrebiče,

b) kontrolovať vybavenosť pracoviska hasiacimi zariadeniami, hasiacimi prístrojmi a spojovacími prostriedkami, pričom preverujú ich kompletnosť a prístup k nim.

(3) Pracoviská, na ktorých sa zriaďujú požiarne hliadky, a počet členov hliadky určuje vedúci organizácie; ak sa požiarna hliadka skladá z dvoch a viacerých členov, zároveň určuje jej vedúceho.

(4) Zoznam členov požiarnej hliadky pracoviska s určením ich úloh musí byť umiestnený na viditeľnom mieste na pracovisku tak, aby bol čitateľný.

§ 7
Požiarna asistenčná hliadka

(1) Požiarna asistenčná hliadka

a) vykonáva dozor nad dodržiavaním opatrení určených na zamedzenie vzniku požiaru,

b) vykonáva nevyhnutné opatrenia v prípade vzniku požiaru, najmä záchranu ohrozených osôb, privolanie pomoci, zdolávanie požiaru a opatrenia na zamedzenie jeho šírenia, predovšetkým zatvorenie požiarnych uzáverov, prívodov horľavých látok a vypnutie elektrického prúdu.

(2) Členovia požiarnej asistenčnej hliadky sú povinní najmä

a) oboznámiť sa s charakterom činnosti alebo s charakterom zabezpečovaného podujatia,

b) oboznámiť sa s objektom a súvisiacimi požiarnobezpečnostnými opatreniami,

c) kontrolovať dodržiavanie predpisov upravujúcich zásady požiarnej bezpečnosti objektu alebo vykonávanej činnosti,

d) vykonať pred začatím podujatia a po jeho ukončení prehliadku zverenej časti objektu alebo priestoru,

e) preveriť pred začatím činnosti alebo podujatia, či boli splnené nariadené protipožiarne opatrenia,

f) ihneď upozorniť v prípade bezprostredného nebezpečenstva vzniku požiaru alebo hroziaceho znemožnenia záchrany osôb vedúceho pracoviska alebo organizátora podujatia.

(3) Požiarnu asistenčnú hliadku zriaďuje vedúci organizácie z osôb majúcich pre túto činnosť potrebné predpoklady; počet jej členov určuje so zreteľom na úlohy, ktoré má táto hliadka plniť. Ak sa požiarna asistenčná hliadka skladá z dvoch a viac členov, určuje vedúci organizácie aj jej vedúceho.

(4) Členovia požiarnej asistenčnej hliadky, zriadenej pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb, musia byť označení nápisom „POŽIARNA HLIADKA“ na viditeľnej časti odevu.

(5) Členovia požiarnej asistenčnej hliadky nesmú byť poverovaní inými úlohami a vykonávať činnosti, ktoré nesúvisia s plnením jej úloh.

§ 8
Pracovníci určení na zabezpečenie požiarnej ochrany v čase zníženej prevádzky a v mimopracovnom čase

(1) Požiarnu ochranu v čase zníženej prevádzky a v mimopracovnom čase zabezpečujú pracovníci určení vedúcim organizácie, spravidla pracovníci vykonávajúci stráženie.

(2) Pracovníci uvedení v odseku 1 sú povinní najmä

a) vykonávať pravidelné prehliadky v objektoch organizácie; prvú prehliadku vykonávajú bezprostredne po odchode pracovníkov z pracoviska a ďalšie v čase určenom vedúcim organizácie,

b) odstraňovať bezodkladne zistené nedostatky, ktoré môžu viesť k vzniku požiaru alebo jeho rozšíreniu; nedostatky, ktoré sami nemôžu odstrániť, oznamovať ihneď určenému pracovníkovi organizácie,

c) uhasiť vzniknutý požiar a ak to nie je možné, okamžite vyhlásiť požiarny poplach, privolať jednotku požiarnej ochrany a vykonať opatrenia na zamedzenie šírenia požiaru a na účinný a rýchly zásah jednotky požiarnej ochrany.

(3) Pracovníci uvedení v odseku 1 sú povinní poznať v potrebnom rozsahu

a) pracoviská so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom v organizácii,

b) umiestnenie a obsluhu prostriedkov určených na vyhlásenie požiarneho poplachu a spôsob vyhlásenia požiarneho poplachu podľa požiarnych poplachových smerníc organizácie,

c) rozmiestnenie a obsluhu hasiacich prístrojov, hasiacich zariadení a iných vecných prostriedkov požiarnej ochrany v organizácii a spôsoby hasenia,

d) rozmiestnenie hlavných uzáverov vody, plynu a elektrickej energie a spracúvaných materiálov,

e) pokyny vedúceho organizácie vydané pre mimopracovný čas.

(4) Ak nie je zabezpečená požiarna ochrana pracovníkmi vykonávajúcimi stráženie, vedúci organizácie je povinný zabezpečiť požiarnu ochranu v času zníženej prevádzky a v mimopracovnom čase iným spoľahlivým spôsobom a prihliadnutím na konkrétne podmienky v organizácii.

(5) Vedúci organizácie upraví organizačné a technické zabezpečenie povinností uvedených v odsekoch 2 a 3 a určí, za akých podmienok môžu pracovníci uvedení v odseku 1 vstupovať do uzatvorených priestorov alebo tam, kde sú priestory chránené technickým zariadením.

Tretí oddiel
Odborná spôsobilosť technikov požiarnej ochrany a špecialistov požiarnej ochrany (k § 11 zákona)

§ 9
Obsah odbornej spôsobilosti

Odbornou spôsobilosťou technikov požiarnej ochrany a špecialistov požiarnej ochrany je súhrn vedomostí a praktických skúseností, ktoré sú nevyhnutné pre náležitý výkon funkcie, najmä o

a) predpisoch o požiarnej ochrane,

b) organizácii, riadení a kontrole požiarnej ochrany,

c) požiarnom nebezpečenstve v objektoch organizácie a v technologických procesoch a spôsobe ich posudzovania,

d) funkciách a parametroch hasiacich zariadení, požiarnej techniky a iných vecných prostriedkov požiarnej ochrany,

e) určovaní síl a prostriedkov na zdolávanie požiarov.

Overovanie a osvedčovanie odbornej spôsobilosti

§ 10

(1) Odborná spôsobilosť sa overuje skúškami a preukazuje sa osvedčením.

(2) Overovanie odbornej spôsobilosti vykonáva

a) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“), ak ide o overovanie odbornej spôsobilosti pracovníkov, ktorí budú vykonávať funkciu technika požiarnej ochrany ústredného orgánu alebo špecialistu požiarnej ochrany,

b) okresná správa Zboru požiarnej ochrany, ak ide o overovanie odbornej spôsobilosti pracovníkov, ktorí budú vykonávať funkciu technika požiarnej ochrany organizácie a osôb, ktoré budú plniť úlohy na úseku požiarnej ochrany na základe dohody (§ 5).

(3) Overovanie odbornej spôsobilosti sa vykonáva pred skúšobnou komisiou, ktorú zriaďuje orgán vykonávajúci overovanie. Tento orgán oznamuje termín overenia odbornej spôsobilosti ústrednému orgánu a organizácii.

(4) O skúške a jej výsledku vyhotovuje skúšobná komisia zápisnicu. Osvedčenie o odbornej spôsobilosti vydáva orgán príslušný na overenie odbornej spôsobilosti.

(5) Ak technik požiarnej ochrany alebo špecialista požiarnej ochrany na skúške nevyhovie, môže skúšku jeden raz opakovať. Termín opakovanej skúšky určí orgán príslušný na overenie odbornej spôsobilosti tak, aby sa konala najskôr po jednom mesiaci a najneskôr do troch mesiacov odo dňa vykonania skúšky, pri ktorej neuspel. Ak nevyhovie ani na tejto skúške, môže sa podrobiť ďalšiemu overeniu odbornej spôsobilosti až po absolvovaní základnej odbornej prípravy.

§ 11

Overovaniu odbornej spôsobilosti podľa § 10 sa nepodrobujú technici požiarnej ochrany a špecialisti požiarnej ochrany, ktorí sú absolventmi stredných škôl požiarnej ochrany alebo vysokých škôl v študijnom odbore požiarna ochrana. Osvedčenie o odbornej spôsobilosti im vydáva orgán inak príslušný na overenie odbornej spôsobilosti.

§ 12

Technici požiarnej ochrany a špecialisti požiarnej ochrany sa podrobujú ďalšiemu pravidelnému overovaniu odbornej spôsobilosti raz za päť rokov; ustanovenia § 10 platia obdobne.

§ 13
Odňatie osvedčenia o odbornej spôsobilosti

(1) Ak sa zistí, že ten, komu bolo vydané osvedčenie o odbornej spôsobilosti, opakovane vykazuje pri výkone svojej funkcie nedostatky, môže orgán vykonávajúci štátny požiarny dozor toto osvedčenie zadržať do vykonania skúšky podľa odseku 2.

(2) Technici požiarnej ochrany a špecialisti požiarnej ochrany, ktorým bolo zadržané osvedčenie o odbornej spôsobilosti, sú povinní podrobiť sa novému overeniu odbornej spôsobilosti pred skúšobnou komisiou najneskôr do troch mesiacov odo dňa zadržania osvedčenia o odbornej spôsobilosti.

(3) Ak technik požiarnej ochrany alebo špecialista požiarnej ochrany na skúške nevyhovie, orgán príslušný na overenie odbornej spôsobilosti osvedčenie o odbornej spôsobilosti odníme.

Štvrtý oddiel
Odborná príprava pracovníkov o požiarnej ochrane (k § 16 zákona)

§ 14
Odborná príprava technikov požiarnej ochrany a špecialistov požiarnej ochrany

(1) Odborná príprava technikov požiarnej ochrany a špecialistov požiarnej ochrany zahŕňa prípravu na získanie vedomostí a praktických skúseností uvedených v § 9.

(2) Technici požiarnej ochrany a špecialisti požiarnej ochrany, ktorí nie sú absolventmi stredných škôl požiarnej ochrany alebo vysokých škôl v študijnom odbore požiarna ochrana, sa podrobujú základnej odbornej príprave v trvaní najmenej 160 hodín.

(3) Ďalšej odbornej príprave sa podrobujú všetci technici požiarnej ochrany a špecialisti požiarnej ochrany raz za päť rokov v trvaní najmenej 40 hodín.

§ 15
Odborná príprava pracovníkov zaradených do požiarnych hliadok

(1) Odborná príprava pracovníkov zaradených do požiarnych hliadok sa skladá z teoretickej a praktickej časti.

(2) Teoretická časť odbornej prípravy pracovníkov zaradených do požiarnych hliadok pracovísk je zameraná najmä na oboznámenie sa s úlohami týchto hliadok, s požiarnym nebezpečenstvom pracoviska, s príslušnou dokumentáciou požiarnej ochrany na pracovisku, so spôsobom vyhlásenia požiarneho poplachu a privolania pomoci. Praktická časť je zameraná najmä na oboznámenie sa s rozmiestením a použitím hasiacich prístrojov, hasiacich zariadení a spojovacích prostriedkov, zariadení na zabránenie šírenia požiaru, spôsobom a cestami evakuácie a súčinnosti s jednotkou požiarnej ochrany. Odborná príprava sa vykonáva raz za rok, ak vedúci organizácie neurčí kratšiu lehotu.

(3) Teoretická časť odbornej prípravy pracovníkov zaradených do požiarnych asistenčných hliadok je zameraná najmä na oboznámenie sa so smernicami vydávanými vedúcim organizácie. Praktická časť odbornej prípravy sa vykonáva obdobne ako u požiarnych hliadok pracovísk s prihliadnutím na podujatie alebo činnosť, pre ktorú je požiarna asistenčná hliadka zriadená. Odborná príprava sa musí vykonať pred začatím jej činnosti. Ak ide o opakovanú činnosť, do ktorej sú zaraďovaní tí istí pracovníci, vykonáva sa odborná príprava najmenej raz za rok, ak vedúci organizácie neurčí kratšiu lehotu.

§ 16
Dokumentácia o odbornej príprave pracovníkov o požiarnej ochrane

(1) Dokumentáciu o odbornej príprave pracovníkov o požiarnej ochrane tvoria tematické plány, časový rozvrh odbornej prípravy a záznam o vykonaní odbornej prípravy.

(2) Tematické plány a časový rozvrh odbornej prípravy technikov požiarnej ochrany a špecialistov požiarnej ochrany schvaľuje ministerstvo vnútra.

(3) Záznam o vykonaní odbornej prípravy pracovníkov o požiarnej ochrane obsahuje dátum konania, obsah a rozsah odbornej prípravy a mená a podpisy osôb zúčastnených na odbornej príprave.

Piaty oddiel
Školenie o požiarnej ochrane (k § 16 zákona)

§ 17

(1) Školenie o požiarnej ochrane sa vzťahuje na všetkých pracovníkov organizácie. V primeranom rozsahu sa vzťahuje aj na osoby, ktoré sa s vedomím organizácie zdržujú na jej pracoviskách.

(2) Na školení o požiarnej ochrane sa nezúčastňujú technici požiarnej ochrany, špecialisti požiarnej ochrany a pracovníci zaradení do požiarnych hliadok a v jednotkách požiarnej ochrany.

§ 18

(1) Obsahom školenia o požiarnej ochrane je

a) oboznámenie sa s požiarnym štatútom organizácie,

b) všeobecné požiadavky požiarnej ochrany na území organizácie,

c) výklad o požiarnom nebezpečenstve charakteristickom pre príslušné pracovisko, najmä o protipožiarnych opatreniach na pracovisku, požiarnom poriadku pracoviska, zabezpečení požiarnej ochrany pri technologických procesoch, skladovaní horľavých látok a pracovnej disciplíne vo vzťahu k požiarnej ochrane,

d) oboznámenie sa s rozmiestením hasiacich zariadení, hasiacich prístrojov, spojovacích prostriedkov a ďalších vecných prostriedkov požiarnej ochrany na pracovisku a spôsobom ich použitia,

e) spôsob vyhlasovania požiarneho poplachu v organizácii a na pracovisku; povinnosti pracovníkov pri vzniku požiaru vyplývajúce z požiarnych poplachových smerníc a z požiarneho evakuačného plánu.

(2) Rozsah školenia o požiarnej ochrane určuje vedúci organizácie.

(3) Obsah a rozsah školenia o požiarnej ochrane sa pre pracovníkov určených na zabezpečenie požiarnej ochrany v čase zníženej prevádzky a v mimopracovnom čase rozšíri o oboznámenie sa s povinnosťami uvedenými v § 8 ods. 2 a 3.

(4) Obsah a rozsah školenia o požiarnej ochrane sa pre vedúcich pracovníkov rozšíri o podrobné oboznámenie sa s organizáciou a riadením požiarnej ochrany v organizácii.

(5) Školenie o požiarnej ochrane vykonáva organizácia raz za dva roky, ak vedúci organizácie s prihliadnutím na zvýšené požiarne nebezpečenstvo na jej pracoviskách neurčí kratšiu lehotu.

§ 19

(1) Školenie novoprijatých pracovníkov o požiarnej ochrane vykoná organizácia po ich zaradení na pracovisko pred začatím práce; týmto nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov o povinnostiach organizácie v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci pri vzniku pracovného pomeru.[3])

(2) Školenie o požiarnej ochrane u pracovníkov, ktorí sa prevádzajú na inú prácu, prechádzajú na iné pracovisko alebo sa im mení spôsob práce, vykoná organizácia ešte pred začatím práce.

§ 20

Dokumentáciu o školení o požiarnej ochrane tvorí záznam, ktorý obsahuje dátum, obsah a rozsah školenia, mená a podpisy školených osôb a meno a podpis pracovníka, ktorý školenie o požiarnej ochrane vykonal.

Šiesty oddiel
Povinnosti organizácií pri zvýšenom nebezpečenstve vzniku požiaru (k § 6 zákona)

§ 21

(1) Organizácie pri činnostiach so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom, v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru alebo pri podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb, sú povinné zriadiť požiarne asistenčné hliadky, vypracovať smernice pre ich činnosť a vybaviť ich potrebnými vecnými prostriedkami požiarnej ochrany.

(2) Ak sa podujatie, na ktorom sa zúčastňuje väčší počet osôb, uskutočňuje v objekte inej organizácie, zriaďuje požiarnu asistenčnú hliadku usporiadateľská organizácia, ak sa nedohodne inak s organizáciou, ktorá je vlastníkom objektu, má k objektu právo hospodárenia alebo je jeho správcom.

(3) Podujatia, na ktorých sa zúčastňuje väčší počet osôb, môže organizácia uskutočniť len v objektoch alebo na miestach, ktoré spĺňajú podmienky zabezpečenia požiarnej ochrany, najmä z hľadiska záchrany osôb pri požiari.

(4) Pri organizovaní verejne prístupného podujatia je usporiadateľská organizácia povinná prerokovať zabezpečenie požiarnej ochrany s okresnou správou Zboru požiarnej ochrany, ktorá môže určiť podmienky pre zabezpečenie požiarnej ochrany.

§ 22

(1) Ak organizácia vykonáva činnosti so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom a povinnosti pri týchto činnostiach nie sú z hľadiska požiarnej ochrany upravené osobitnými predpismi, je organizácia povinná pri týchto činnostiach postupovať tak, aby bola zabezpečená požiarna ochrana; v tomto prípade vydá vedúci organizácie písomný pokyn na zabezpečenie tejto činnosti.

(2) Pokyn vedúceho organizácie vydaný podľa odseku 1 obsahuje

a) podmienky požiarnej bezpečnosti, za ktorých sa činnosť môže vykonávať,

b) obsah a rozsah školenia osôb, ktoré sa na vykonávaní činnosti podieľajú, o podmienkach požiarnej bezpečnosti pri tejto činnosti,

c) požiadavky na zriadenie požiarnych asistenčných hliadok a na zabezpečenie prostriedkov na zdolávanie požiaru,

d) určenie osôb zodpovedných za plnenie jednotlivých opatrení požiarnej ochrany a ich kontrolu.

(3) Ak organizácia vykonáva činnosti so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom pre inú organizáciu, plní povinnosti podľa odsekov 1 a 2 organizácia, pre ktorú sa tieto činnosti vykonávajú, ak osobitné predpisy alebo písomná dohoda organizácií neustanovujú inak.

§ 23

(1) Organizácie pri činnostiach súvisiacich so zberom, spracovaním a skladovaním úrody sú povinné

a) zabezpečiť prednostný zber obilnín, najmä z úsekov okolo železničných tratí, pozemných komunikácií a skládok odpadov,

b) pri železničných tratiach odsunúť pokosené obilie alebo slamu do vzdialenosti najmenej 60 m od osi krajnej koľaje; medzi uloženým obilím alebo slamou musí byť ochranný pás (okrem plodín s podsevom), široký najmenej 10 m vo vzdialenosti 50 m od osi krajnej koľaje; pás musí byť skyprený a zbavený ľahko zápalných látok,

c) zabezpečiť pri nasadení 4 a viac kombajnov na ploche väčšej ako 10 ha okamžité použitie mobilnej akcieschopnej cisterny s vodou a traktor s pluhom,

d) vybaviť zberovú techniku dostatočným počtom prenosných ručných hasiacich prístrojov a pri stohovaní zabezpečiť cisternu s vodou vyhradenú len na tento účel,

e) vyhradiť miesta pre fajčiarov vo vzdialenosti najmenej 15 m od horľavých látok (slama, pohonné látky a pod.) opatrené nádobou s vodou na odhadzovanie ohorkov,

f) vykonávať kontrolu vstupnej a výstupnej teploty pri výrobe sušených kŕmnych múčok a zabezpečiť, aby sa neprekračovala vlhkosť podávaného a vysušeného materiálu, ktorá je určená technologickým predpisom,

g) výrobné zariadenia na spracovanie úrody udržiavať v predpísanom technickom stave, odstraňovať z nich a z priestorov, kde sú umiestnené, nánosy organického prachu.

(2) Organizácie lesného hospodárstva sú povinné

a) zabezpečiť v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov v lesoch zvýšený počet hliadok, najmä v dňoch pracovného pokoja; pre požiarnohliadkovú službu vypracovať časový harmonogram a trasu pochôdzok a zabezpečiť systém spojenia medzi hliadkami a ohlasovňou požiarov,

b) zabezpečiť na každej lesnej správe v potrebnom množstve požiarne náradie,

c) vybudovať v lesoparkových zónach a v najviac navštevovaných lesných oblastiach ohniská zabezpečené proti voľnému šíreniu požiaru,

d) pravidelne čistiť a udržiavať ochranné lesné pásy pozdĺž železničných tratí.

(3) Organizácie môžu spaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve len výnimočne, ak je to nevyhnutné na plnenie ich úloh. Organizácia je povinná takúto činnosť vopred oznámiť okresnej správe Zboru požiarnej ochrany, ktorá môže pre túto činnosť určiť podmienky a v prípade ich nesplnenia ju zakázať.

Siedmy oddiel
Povinnosti organizácií pri vybavovaní vecnými prostriedkami požiarnej ochrany a zabezpečovaní ich akcieschopnosti (k § 6 zákona)

§ 24

(1) Organizácie sú povinné so zreteľom na požiarne nebezpečenstvo v jednotlivých objektoch, priestoroch a technológiách obstarávať, inštalovať a udržiavať v náležitom stave požiarnu signalizáciu, hasiace zariadenia, hasiace prístroje a iné vecné prostriedky požiarnej ochrany.

(2) Organizácia môže používať len požiarnu signalizáciu, hasiace zariadenia a hasiace prístroje, ktorých typy schválili štátne skúšobne alebo odporučilo ministerstvo vnútra.

§ 25
Elektrická požiarna signalizácia a stabilné a polostabilné hasiace zariadenia

(1) Projektovať, inštalovať, opravovať a vykonávať revízie elektrickej požiarnej signalizácie, stabilných a polostabilných hasiacich zariadení môže ich výrobca, organizácia alebo osoby, ktoré boli touto činnosťou poverené. Toto poverenie vydáva, mení alebo zrušuje výrobca v spolupráci s ministerstvom vnútra.

(2) Revízie elektrickej požiarnej signalizácie, stabilných a polostabilných hasiacich zariadení sa vykonávajú najmenej raz za rok. Častejšie sa vykonávajú revízie elektrickej požiarnej signalizácie, stabilných a polostabilných hasiacich zariadení, ktoré sú vo zvýšenej miere vystavené chemickým, atmosferickým alebo iným vplyvom, alebo ak to určí výrobca.

(3) Organizácia zodpovedá za zabezpečenie pravidelnej kontroly elektrickej požiarnej signalizácie, stabilných a polostabilných hasiacich zariadení. Obsah, rozsah, spôsob kontroly a jej lehoty určuje výrobca. Vedúci organizácie určí pracovníka zodpovedného za prevádzku a zabezpečenie kontroly a údržby týchto zariadení. Tento pracovník musí byť preukázateľne preškolený výrobcom, servisnou organizáciou alebo osobou, ak ich vykonávaním školenia poveril výrobca.

§ 26
Hasiace prístroje

(1) Organizácie sú povinné dbať o vhodné umiestnenie hasiacich prístrojov tak, aby k nim bol voľný prístup, a chrániť ich pred poškodením a zneužitím.

(2) Organizácie zodpovedajú za zabezpečenie pravidelných revízií hasiacich prístrojov, ktoré sa vykonávajú najmenej raz za rok. Častejšie sa vykonávajú revízie hasiacich prístrojov, ktoré sú vo zvýšenej miere vystavené chemickým, atmosferickým alebo iným nepriaznivým vplyvom. Hasiace prístroje, na ktorých bol zistený nedostatok znemožňujúci ich riadne použitie, je organizácia povinná vymeniť.

(3) Opravy, plnenie a revízie hasiacich prístrojov môžu vykonávať iba organizácie alebo osoby, ktoré majú na túto činnosť oprávnenie. Takéto oprávnenie vydáva výrobca alebo ním poverená servisná organizácia v spolupráci s ministerstvom vnútra.

(4) Školenie pracovníkov organizácií alebo osôb plniacich úlohy uvedené v odseku 3 zabezpečuje výrobca, servisná organizácia alebo osoby, ktoré boli na vykonávanie takéhoto školenia poverené.

§ 27
Ohlasovne požiarov

(1) Organizácia zriaďuje potrebný počet ohlasovní požiarov, ktorých úlohou je najmä prijímať hlásenia o vzniku požiarov v organizácii, správy a požiadavky súvisiace s poskytovaním pomoci a vyhlásiť požiarny poplach.

(2) Ak má v jednom objekte sídlo viac organizácií, môžu sa dohodnúť o zriadení jednej alebo viac spoločných ohlasovní požiarov; dohoda musí mať písomnú formu.

(3) Ohlasovňa požiarov musí byť viditeľne označená a umiestnená v objekte závodnej jednotky požiarnej ochrany s nepretržitou službou; ak táto jednotka nie je zriadená, môže byť ohlasovňa požiarov umiestnená na inom vhodnom mieste v organizácii.

Ôsmy oddiel
Dokumentácia požiarnej ochrany (k § 15 zákona)

§ 28
Dokumentácie požiarnej ochrany organizácie

Dokumentáciu požiarnej ochrany organizácie tvorí

a) požiarny štatút organizácie,

b) požiarny poriadok pracoviska,

c) požiarne poplachové smernice,

d) požiarny evakuačný plán,

e) požiarna kniha,

f) dokumentácia o činnosti jednotky požiarnej ochrany,

g) zoznam objektov organizácie a prehľad pracovísk so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom,

h) doklady o kontrole a revízii hasiacich zariadení a elektrickej požiarnej signalizácie,

i) údaje o požiaroch, príčinách vzniku, správy o výsledkoch vykonaných rozborov a o vykonaných opatreniach na úseku požiarnej ochrany,

j) dokumentácia o školení a o odbornej príprave pracovníkov o požiarnej ochrane,

k) prípadne ďalšie doklady, ak sú požadované podľa predpisov o požiarnej ochrane.

§ 29
Požiarny štatút organizácie

Požiarny štatút organizácie obsahuje najmä

a) organizačné usporiadanie požiarnej ochrany v organizácii, najmä zabezpečenie riadenia a vykonávania požiarnej ochrany pracovníkmi s odbornou spôsobilosťou a zriadenie a vnútornú organizáciu závodnej jednotky požiarnej ochrany,

b) povinnosti jednotlivých organizačných útvarov a zložiek organizácie pri plnení úloh vyplývajúcich z predpisov o požiarnej ochrane,

c) povinnosti vedúceho organizácie, ďalších vedúcich pracovníkov a ostatných pracovníkov,

d) úlohy technikov požiarnej ochrany, špecialistov požiarnej ochrany a jednotiek požiarnej ochrany,

e) spôsob a lehoty vykonávania kontrol dodržiavania predpisov, vydaných príkazov, zákazov a pokynov na úseku požiarnej ochrany a preventívnych požiarnych prehliadok objektov a pracovísk organizácie,

f) rozsah, lehoty a organizáciu školenia pracovníkov o požiarnej ochrane a odbornej prípravy požiarnych hliadok,

g) povinnosti pracovníkov poverených plnením úloh na úseku požiarnej ochrany,

h) spôsob zabezpečenia požiarnej ochrany v čase zníženej prevádzky a v mimopracovnom čase a pri činnostiach so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.

§ 30
Požiarny poriadok pracoviska

(1) Požiarny poriadok pracoviska sa vypracúva pre pracoviská so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom. Tieto pracoviská určuje organizácia.

(2) Požiarny poriadok pracoviska obsahuje

a) stručný opis technologického postupu a charakteristiku požiarneho nebezpečenstva pracoviska,

b) požiarnotechnické charakteristiky spracúvaných surovín a materiálov a ich najvyššie prípustné množstvá na pracovisku,

c) požiadavky na zabezpečenie požiarnej ochrany pracoviska,

d) uvedenie miest so zvýšeným nebezpečenstvom možnosti vzniku požiaru alebo výbuchu a opatrenia na zamedzenie vzniku a šírenia požiaru,

e) osobitné povinnosti pracovníkov,

f) meno a priezvisko vedúceho pracovníka zodpovedného za požiarnu ochranu na pracovisku.

(3) Požiarny poriadok pracoviska vypracúva jeho vedúci v spolupráci s technikom požiarnej ochrany organizácie. Prílohou požiarneho poriadku je zoznam členov požiarnej hliadky pracoviska s určením ich úloh.

(4) Požiarny poriadok pracoviska musí byť umiestnený na pracovisku tak, aby bol dobre viditeľný a trvale prístupný všetkým pracovníkom.

(5) Pracoviská so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom musia byť označené.[4])

§ 31
Požiarne poplachové smernice

(1) Požiarne poplachové smernice obsahujú

a) povinnosti pracovníka, ktorý spozoruje požiar, spôsob a miesto ohlásenia požiaru,

b) spôsob vyhlásenia požiarneho poplachu pre pracovníkov a závodnú jednotku požiarnej ochrany organizácie,

c) povinnosti pracovníkov pri vyhlásení požiarneho poplachu, najmä v ktorých prípadoch majú zostať na svojich pracoviskách a v ktorých prípadoch ich majú opustiť, prípadne akým spôsobom majú prispieť k zdolávaniu požiaru,

d) miesto a číslo telefónu ohlasovne požiarov a jednotky požiarnej ochrany,

e) miesto a číslo telefónu pohotovostnej služby elektrárne, plynárne, vodárne a zdravotníckeho zariadenia,

f) miesto a číslo telefónu okresnej správy Zboru požiarnej ochrany.

(2) Požiarne poplachové smernice musia byť umiestnené na pracovisku tak, aby boli dobre viditeľné a trvale prístupné všetkým pracovníkom.

(3) Požiarne poplachové smernice vypracúva technik požiarnej ochrany organizácie; ak je v organizácii zriadená závodná jednotka požiarnej ochrany, spolupracuje s veliteľom tejto jednotky.

(4) Účinnosť opatrení upravených v požiarnych poplachových smerniciach sa preveruje formou cvičného požiarneho poplachu. Cvičný požiarny poplach sa vyhlasuje pre celú organizáciu alebo pre jej jednotlivé časti najmenej raz za rok. Vyhlásenie cvičného požiarneho poplachu sa vopred oznamuje príslušnému orgánu vykonávajúcemu štátny požiarny dozor.

§ 32
Požiarny evakuačný plán

(1) Požiarny evakuačný plán obsahuje

a) určenie pracovníka, ktorý bude riadiť evakuáciu, a miesto, z ktorého bude evakuácia riadená,

b) určenie pracovníkov a prostriedkov, pomocou ktorých bude evakuácia vykonávaná,

c) určenie spôsobu a ciest pre evakuáciu,

d) určenie miesta, kde sa evakuované osoby, prípadne zvieratá budú sústreďovať, a určenie zodpovedného pracovníka, ktorý vykoná kontrolu počtu evakuovaných osôb,

e) spôsob zabezpečenia poskytnutia prvej pomoci postihnutým osobám.

(2) Požiarne evakuačné plány vypracúva organizácia. Súčasťou požiarneho evakuačného plánu je i grafické vyznačenie evakuačných ciest v jednotlivých podlažiach. Toto vyznačenie sa umiestňuje pri vstupe na podlažie. Účinnosť opatrení upravených v požiarnom evakuačnom pláne sa preveruje formou cvičného požiarneho poplachu.

(3) Požiarne evakuačné plány sú uložené na závodnom požiarnom útvare. Ak nie je v organizácii zriadený, sú požiarne evakuačné plány uložené na trvale dosiahnuteľnom mieste, ktoré určí vedúci organizácie.

(4) Požiarne evakuačné plány nemusí so súhlasom orgánu vykonávajúceho štátny požiarny dozor vyhotovovať organizácia pre objekty, v ktorých sú jednoduché pomery z hľadiska záchrany osôb a zvierat. Ak sa tieto pomery zmenia, je organizácia povinná požiadať o nový súhlas orgán vykonávajúci štátny požiarny dozor.

§ 33
Požiarna kniha

(1) Požiarna kniha je určená na záznamy o dôležitých skutočnostiach týkajúcich sa požiarnej ochrany v organizácii, najmä o vykonaných preventívnych požiarnych prehliadkach, zistených nedostatkoch a spôsobe ich odstránenia, uskutočnení cvičných požiarnych poplachov a kontrole dokumentácie požiarnej ochrany.

(2) Ak sa organizácia člení na nižšie organizačné zložky, môže na týchto zložkách viesť samostatné požiarne knihy; v týchto knihách sa vyznačí. ktoré objekty organizácie zahŕňajú. Záznamy vedie technik požiarnej ochrany v hlavnej požiarnej knihe. Do hlavnej požiarnej knihy sa zapisujú tiež zistené nedostatky uvedené v samostatných požiarnych knihách, ktorých odstránenie presahuje právomoc vedúcich pracovníkov kontrolovaných pracovísk.

(3) Záznam o údajoch uvedených v odseku 1 obsahuje dátum, označenie objektu, zistené skutočnosti, prípadne vykonanie akcie, navrhované opatrenia a podpis vedúceho pracovníka kontrolovaného pracoviska a osoby, ktorá urobila záznam.

(4) V organizáciách, v ktorých sa vedie na kontrolné účely inšpekčná kniha,[5]) môže plniť funkciu požiarnej knihy táto kniha.

(5) Požiarna kniha a hlavná požiarna kniha sa predkladá vedúcemu organizácie bezodkladne, ak je na odstránenie zistených nedostatkov potrebné rozhodnutie vedúceho organizácie. Inak sa požiarna kniha predkladá vedúcemu organizácie najmenej raz za tri mesiace; v obytných domoch sa predkladá najmenej raz za rok.

§ 34
Dokumentácia o činnosti jednotiek požiarnej ochrany organizácie

(1) Dokumentácia o činnosti jednotiek požiarnej ochrany organizácie slúži na záznamy o dôležitých skutočnostiach týkajúcich sa ich činnosti. Dokumentáciu tvorí najmä strážna kniha, dokumentácia o odbornej príprave jednotky požiarnej ochrany, správy o zásahoch a kniha hlásených prípadov. Za vedenie dokumentácie zodpovedá veliteľ jednotky požiarnej ochrany.

(2) Dokumentácia o odbornej príprave jednotky požiarnej ochrany obsahuje najmä plány odbornej prípravy, zoznam pracovníkov závodného požiarneho útvaru alebo členov dobrovoľného závodného požiarneho zboru, ktorí sa na nej zúčastnili, a mená veliteľov, ktorí odbornú prípravu viedli.

(3) Správa o zásahu obsahuje najmä základné časové údaje o zásahu, počet a druhy zúčastnených jednotiek požiarnej ochrany, ich technické vybavenie a postup týchto jednotiek pri zásahu. Správu o zásahu spracúva veliteľ jednotky požiarnej ochrany organizácie a predkladá ju okresnej správe Zboru požiarnej ochrany do troch dní.

(4) Kniha hlásených prípadov obsahuje najmä záznam o všetkých udalostiach v organizácii, pri ktorých bola vyžadovaná pomoc jednotky požiarnej ochrany s časovými údajmi, ďalej druh zásahu, miesto zásahu a charakter udalosti.

§ 35
Schvaľovanie a vedenie dokumentácie požiarnej ochrany

(1) Požiarny štatút organizácie, požiarne poriadky pracovísk, požiarne poplachové smernice a požiarne evakuačné plány schvaľuje vedúci organizácie.

(2) Prehľad o uložení jednotlivých druhov dokumentácie požiarnej ochrany vedie určený pracovník organizácie.

(3) Požiarny štatút organizácie, požiarne poriadky pracovísk, požiarne poplachové smernice a požiarne evakuačné plány kontroluje organizácia po každej organizačnej alebo inej zmene. Ak mala táto zmena vplyv na jej obsah, vykoná zmeny v tejto dokumentácii. Kontrola tejto dokumentácie sa však vykonáva najmenej raz za rok alebo po požiari. Po požiari sa dokumentácia upraví v súlade s poznatkami získanými pri jeho zdolávaní.

DRUHÁ ČASŤ
PODROBNOSTI O POVINNOSTIACH PRI PREDCHÁDZANÍ POŽIAROM (k § 17 zákona)

§ 36
Všeobecné povinnosti pri predchádzaní požiarom

Pri predchádzaní požiarom je každý povinný najmä

a) nefajčiť a nepoužívať otvorený oheň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,

b) udržiavať poriadok na povalách, v pivniciach a iných miestach, na ktorých môže dôjsť k vzniku požiaru alebo k sťaženiu zásahu jednotky požiarnej ochrany; skladovať horľavé materiály na povalách možno len vo vzdialenosti najmenej 1 m od komínového telesa,

c) nezakladať oheň v priestoroch, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu, a nevypaľovať porasty,

d) dbať o zvýšenú opatrnosť pri skladovaní a používaní horľavých alebo iných požiarnonebezpečných látok, ktoré môžu spôsobiť požiar alebo ho môžu ďalej rozširovať,

e) dbať o zvýšenú opatrnosť pri zaobchádzaní s ohňom v čase zberu a skladovania úrody a v čase sucha.

§ 37
Povinnosti občanov pri používaní tepelných spotrebičov

(1) Pri používaní tepelných spotrebičov je občan povinný najmä

a) udržiavať v dobrom technickom stave vykurovacie telesá, krby, dymovody a komínové telesá, pokiaľ túto povinnosť neukladajú osobitné predpisy niekomu inému,[6])

b) inštalovať a používať tepelné spotrebiče spôsobom určeným výrobcom,

c) skladovať palivo a umiestňovať iné horľavé látky v bezpečnej vzdialenosti od tepelných spotrebičov, spravidla určenej v návode na používanie; popol ukladať do nehorľavých uzatvárateľných nádob, prípadne iným bezpečným spôsobom,

d) dbať o to, aby neboli ponechané v prevádzke bez dozoru také tepelné spotrebiče, ktorých technické vyhotovenie dozor vyžaduje (napr. tepelné spotrebiče bez automatickej regulácie),

e) neskladovať a nemanipulovať s horľavými kvapalinami a plynmi v miestnosti, kde je vyberací otvor komína. Tuhé horľavé látky skladovať iba vo vzdialenosti väčšej ako 1 m od vykurovacieho telesa.

(2) Ak občan zistí nedostatok na tepelnom spotrebiči, v prívode paliva alebo energie (napr. plynu, vykurovacej nafty), nesmie spotrebič používať až do doby odborného odstránenia nedostatku.

(3) Čistenie komínov upravujú osobitné predpisy.[7])

§ 38
Skladovanie a používanie horľavých kvapalín

(1) Občan môže v byte alebo v inom objekte v jeho vlastníctve alebo v užívaní skladovať najviac 10 litrov horľavých kvapalín. Toto ustanovenie sa netýka skladovania

a) vykurovacej nafty pri lokálnom vykurovaní vykurovacou naftou; na tento účel môže občan skladovať najviac 50 litrov vykurovacej nafty len v prenosných obaloch, ktoré môžu byť z plastických látok[8]) a musia byť označené trvalým nápisom „VYKUROVACIA NAFTA“,

b) pohonných látok v garážach v predpísaných obaloch; na tento účel môže občan v garáži skladovať najviac 40 litrov pohonných látok na osobné motorové vozidlo a 80 litrov pohonných látok na nákladné motorové vozidlo.

(2) V pivniciach alebo suterénnych miestnostiach môže občan skladovať najviac 50 litrov horľavých kvapalín len v predpísaných obaloch pre každý byt alebo iný objekt v jeho vlastníctve alebo užívaní. Pri lokálnom vykurovaní vykurovacou naftou môže na tento účel skladovať najviac 100 litrov vykurovacej nafty len v prenosných obaloch. Najväčší objem prenosného obalu nesmie presahovať 50 litrov. V pivniciach alebo v suterénnych miestnostiach, kde sa skladuje vykurovacia nafta pre lokálne vykurovanie, občan nesmie skladovať iné horľavé látky.

(3) Občan musí dbať o to, aby horľavé kvapaliny neunikali do kanalizácie. Horľavé kvapaliny, ktoré uniknú z obalu pri akejkoľvek manipulácii, musí občan okamžite odstrániť bezpečným spôsobom. Občan môže doplňovať nádrž vykurovacieho telesa len z prenosného obalu. Doplňovať nádrž vykurovacieho telesa za prevádzky môže iba v prípadoch určených výrobcom v návode na obsluhu; v ostatných prípadoch môže nádrž doplňovať až po odstavení z činnosti a vychladnutí vykurovacieho telesa.

§ 39
Skladovanie a používanie kovových tlakových nádob na propán-bután

(1) Ak používa občan v byte alebo v inom objekte v jeho vlastníctve alebo užívaní plynový spotrebič na propán-bután, možno vo vnútri týchto priestorov umiestniť len jednu prevádzkovú kovovú nádobu z celkovou hmotnosťou obsahu do 15 kg propán-butánu. Táto nádoba musí byť umiestnená na ľahko prístupnom a dostatočne vetrateľnom mieste, kde sa nepoužívajú iné tepelné spotrebiče s otvoreným ohňom. Pri používaní plynových spotrebičov je občan povinný dodržiavať návod na obsluhu spotrebiča.

(2) Občan môže skladovať zásobnú kovovú tlakovú nádobu na propán-bután len v murovaných alebo plechových vetrateľných prístavkoch prístupných z voľného priestoru alebo na otvorených balkónoch. Nádoba musí byť chránená proti slnečnému žiareniu a iným vplyvom, ktoré môžu nepriaznivo pôsobiť na jej technický stav.

(3) Zásobné kovové tlakové nádoby na propán-bután s celkovou hmotnosťou nad 5 kg občan nesmie skladovať

a) v miestnostiach a priestoroch pod úrovňou okolitého terénu alebo vo vzdialenosti menšej ako 2,5 m od otvorov do týchto miest,

b) vo svetlíkoch, na povalách, v garážach a v kotolniach,

c) v miestnostiach určených na spanie, v miestnostiach tvoriacich bytové príslušenstvo a v šachtách bytových jadier,

d) na schodištiach, na chodbách a v iných spoločných priestoroch.

(4) Zásobu propán-butánu pre prenosné plynové spotrebiče v obytných miestnostiach možno mať najviac do celkovej hmotnosti obsahu 5 kg.

(5) Priestory, v ktorých sú uložené kovové tlakové nádoby na propán-bután, musia byť z vonkajšej strany zreteľne označené bezpečnostnou značkou alebo tabuľkou.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa primerane vzťahujú i na skladovanie iných tlakových nádob na dopravu plynov,[9]) ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

§ 40
Skladovanie tuhých palív a iných materiálov

(1) Občan smie skladovať tuhé palivá[10]) len v priestoroch určených na tento účel. Ak sa používa v týchto priestoroch tepelný spotrebič, musí byť tuhé palivo od neho skladované vo vzdialenosti najmenej 1 m.

(2) Občan je povinný skladovať tuhé palivo oddelene od ostatných druhov palív a materiálov, pritom je povinný pravidelne sledovať, či nedochádza k jeho samovznieteniu. Ak občan zistí príznaky samovznietenia (vytváranie vodnej pary, dymu a pod.), je povinný vykonať potrebné opatrenia na odstránenie nebezpečenstva vzniku požiaru.

(3) Občan nesmie skladovať materiál tak, aby v prípade vzniku požiaru znemožnil prístup k rozvodným zariadeniam elektrickej energie, plynu, vody alebo sťažil záchranné práce.

§ 41
Povinnosti občanov pri zbere, spracúvaní a skladovaní úrody

Ak občan zberá, spracúva alebo skladuje úrodu a pri tejto činnosti môže vzniknúť požiar, je povinný najmä

a) zabezpečiť na miestach výmlatu, stohovania alebo skladovania zásobu vody v množstve aspoň 200 litrov a iné vecné prostriedky, ktoré možno použiť na zdolanie požiaru,

b) vyhradiť miesta pre fajčiarov vo vzdialenosti najmenej 15 m od horľavých látok, opatrené nádobou s vodou na odhadzovanie ohorkov,

c) udržiavať techniku používanú pri zbere, spracúvaní a skladovaní úrody v súlade s návodom výrobcu.

TRETIA ČASŤ
ÚLOHY ORGÁNOV ŠTÁTNEJ SPRÁVY

Prvý oddiel
Vykonávanie štátneho požiarneho dozoru (k § 31, 32 a 34 zákona)

§ 42
Druhy požiarnych kontrol

(1) Požiarnymi kontrolami sú

a) komplexná kontrola,

b) tematická kontrola,

c) následná kontrola.

(2) Komplexnou kontrolou sa preveruje celkový stav organizačného zabezpečenia a vykonávania požiarnej ochrany v orgánoch a organizáciách. Komplexná kontrola sa vykonáva najmenej raz za päť rokov.

(3) Tematickou kontrolou sa preveruje stav zabezpečenia požiarnej ochrany vo vybraných oblastiach alebo činnostiach.

(4) Následnou kontrolou sa preveruje splnenie opatrení uložených pri požiarnych kontrolách podľa odsekov 2 a 3, najneskôr do jedného roka.

§ 43
Postup pri vykonávaní požiarnych kontrol

(1) Orgán vykonávajúci štátny požiarny dozor spravidla oznamuje príslušnej organizácii termín vykonania požiarnej kontroly.

(2) O vykonaní požiarnej kontroly orgán vykonávajúci štátny požiarny dozor vyhotoví zápisnicu, v ktorej uvedie výsledky požiarnej kontroly. Do zápisnice uvedie aj opatrenia uložené organizácii a lehoty na odstránenie zistených nedostatkov a vyjadrenie vedúceho organizácie k zisteným nedostatkom a uloženým opatreniam.

(3) Ak bola kontrola vykonaná v nižšej organizačnej jednotke organizácie, prerokujú sa výsledky kontroly a uložené opatrenia s vedúcim tejto jednotky; v takomto prípade sa výsledky kontroly a uložené opatrenia zasielajú na vedomie vedúcemu organizácie.

§ 44
Posudzovanie dokumentácie stavieb

(1) Ministerstvo vnútra z hľadiska požiarnej bezpečnosti posudzuje

a) dokumentáciu stavieb, ktoré sa majú uskutočniť v územných obvodoch dvoch alebo viacerých okresov,

b) dokumentáciu stavieb, pre ktoré nie sú upravené zásady riešenia požiarnej ochrany v predpisoch o požiarnej ochrane.

(2) V ostatných prípadoch posudzuje dokumentáciu stavieb organizácií z hľadiska požiarnej bezpečnosti okresná správa Zboru požiarnej ochrany.

§ 45
Posudzovanie výrobkov

Ak posudzuje ministerstvo vnútra z hľadiska požiarnej bezpečnosti výrobok, ktorého používanie sa predpokladá na území oboch republík, môže vydať posudok len po predchádzajúcej dohode s Ministerstvom vnútra Českej republiky.

Druhý oddiel
Zisťovanie príčin vzniku požiarov a vypracúvanie rozborov požiarov (k § 30 zákona)

§ 46
Zisťovanie príčin vzniku požiarov

(1) Údaje a poznatky, ktoré okresné správy Zboru požiarnej ochrany získavajú pri zisťovaní príčin vzniku požiarov, sa využívajú najmä na určenie organizačno-technických opatrení a pri vypracúvaní rozborov požiarov a analýz.

(2) Pri zisťovaní príčin vzniku požiarov sa zisťujú najmä

a) okolnosti, ktoré mali vplyv na vznik a šírenie požiaru,

b) miesto a čas vzniku požiaru,

c) príčiny vzniku požiaru,

d) porušenie predpisov o požiarnej ochrane.

(3) V závažných prípadoch vypracúva ministerstvo vnútra požiarnotechnickú expertízu.

§ 47
Vypracúvanie rozborov požiarov

(1) Pri vypracúvaní rozborov požiarov sa sleduje

a) počet požiarov,

b) výška priamych a následných škôd spôsobených požiarmi,

c) uchránené hodnoty,

d) príčiny vzniku požiarov,

e) počet usmrtených a zranených osôb pri požiaroch,

f) vyhodnotenie porušenia predpisov v súvislosti so vznikom a rozšírením požiarov,

g) činnosť jednotiek požiarnej ochrany pri zdolávaní požiarov,

h) ďalšie dôležité údaje potrebné na určenie protipožiarnych opatrení.

(2) Ministerstvo vnútra poskytuje na požiadanie ústredných orgánov a organizácií potrebné údaje z rozborov požiarov.

Tretí oddiel
Vykonávanie preventívnych požiarnych kontrol (k § 42 zákona)

§ 48
Preventívne požiarne kontroly v objektoch organizácií

Obec zabezpečuje vykonávanie preventívnych požiarnych kontrol v objektoch organizácií, v ktorých sa nevykonáva štátny požiarny dozor. Obvodná správa Zboru požiarnej ochrany oznamuje obci, v ktorých objektoch organizácií sa vykonáva štátny požiarny dozor.

§ 49
Obsah preventívnych požiarnych kontrol

(1) Pri vykonávaní preventívnych požiarnych kontrol sa preveruje dodržiavanie predpisov o požiarnej ochrane, najmä

a) skladovanie horľavých látok, umiestnenie a inštalácia tepelných, elektrických, plynových a iných spotrebičov,

b) stav prístupových ciest k rozvodným zariadeniam elektrickej energie, plynu a vody a stav únikových ciest,

c) vybavenie objektov hasiacimi prístrojmi a inými vecnými prostriedkami požiarnej ochrany.

(2) Pri preventívnych požiarnych kontrolách v objektoch organizácií kontrolné skupiny preverujú aj dokumentáciu požiarnej ochrany, vykonávanie školenia a odbornej prípravy pracovníkov o požiarnej ochrane a pod.

(3) Súčasťou preventívnych požiarnych kontrol je aj oboznámenie vlastníkov (správcov, užívateľov) objektov, prípadne iných osôb s požiadavkami na požiarnu ochranu a poskytovanie odborných rád.

(4) Ak vzniknú pri vykonávaní preventívnych požiarnych kontrol pochybnosti o požiarne nezávadnom stave komínov, rozvodov elektrickej energie a plynu, navrhnú kontrolné skupiny obci, aby požiadala príslušné odborné orgány a predloženie dokladov o ich stave.

Štvrtý oddiel
Dokumentácie požiarnej ochrany obcí (k § 30 zákona)

§ 50
Dokumentácia požiarnej ochrany obce

Dokumentáciu požiarnej ochrany obce tvorí najmä

a) požiarny poriadok obce,

b) dokumentácia o jednotke požiarnej ochrany,

c) zoznam objektov, v ktorých sa vykonávajú preventívne požiarne kontroly, a zápisnice o vykonaných kontrolách.

§ 51
Požiarny poriadok obce

(1) Požiarny poriadok obce upravuje organizáciu požiarnej ochrany v obci a obsahuje najmä

a) úlohy orgánov obce a osôb poverených zabezpečovaním požiarnej ochrany v obci a jej miestnych častiach,

b) povinnosti občanov a organizácií na úseku požiarnej ochrany, určené so zreteľom na miestne podmienky,

c) druh, veľkosť a vybavenie jednotky požiarnej ochrany,

d) prehľad zdrojov požiarnej vody,

e) zoznam ohlasovní požiarov a spôsob vyhlásenia požiarneho poplachu v obci,

f) spôsob trvalého zabezpečenia požiarnej ochrany v obci a v jej miestnych častiach so zreteľom na denný a nočný čas,

g) výpis z požiarneho poplachového plánu okresu.

(2) Požiarny poriadok obce treba udržiavať v súlade so skutočným stavom a dopĺňať ho na základe poznatkov získaných pri zdolávaní požiarov a po vykonaní cvičného požiarneho poplachu.

ŠTVRTÁ ČASŤ
JEDNOTKY POŽIARNEJ OCHRANY

Prvý oddiel
Zriaďovanie jednotiek požiarnej ochrany a ich vybavenie (k § 65 zákona)

§ 52
Závodný požiarny útvar

(1) Pri určovaní, ktorá organizácia je povinná zriadiť závodný požiarny útvar a pri určení jeho veľkosti, vychádza okresná správa Zboru požiarnej ochrany z analýzy požiarneho nebezpečenstva organizácie, ktorá obsahuje

a) charakter a veľkosť pracovísk so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom a celkové požiarne zaťaženie rizika organizácie,[2])

b) množstvo síl a prostriedkov potrebných na zdolávanie požiarov, záchranu osôb ohrozených požiarom alebo toxickými látkami a na pomoc pri likvidácii technologických havárií, ak hrozí nebezpečenstvo požiaru alebo výbuchu,

c) potrebu začatia účinného zásahu spravidla do 5 minút od prevzatia hlásenia o vzniku požiaru,

d) druhy zásobovej základnej a špeciálnej požiarnej techniky[11]) potrebnej pri zdolávaní požiaru, záchrane osôb a likvidácii havárií.

(2) Ak povaha stavby vyžaduje trvalé zabezpečenie požiarnej ochrany už v čase výstavby, môže okresní správa Zboru požiarnej ochrany určiť povinnosť zriadiť závodný požiarny útvar už počas výstavby v súlade s dokumentáciou postupu výstavby.

(3) Pri uplatňovaní požiadavky na zriadenie závodného požiarneho útvaru pre zabezpečenie budúcej prevádzky (užívania) stavby sa postupuje podľa osobitných predpisov.[12])

§ 53
Dobrovoľný verejný požiarny zbor

Pri určovaní počtu členov dobrovoľného verejného požiarneho zboru a jeho materiálno-technického zabezpečenia sa prihliada najmä na

a) veľkosť (rozlohu) obce a jej miestnych častí, jej zastavanosť (výšková zástavba), prírodné podmienky v obci a v jej okolí (prístupnosť v zimnom období, stav pozemných komunikácií, zabezpečenie ochrany obce pred povodňami a pod.),

b) druh a kapacitu zdrojov vody (prírodné zdroje, požiarne vodovody[13]), zdroje požiarnej vody[14]) a pod.) a potrebu rôznych druhov hasiacich látok,

c) charakter požiarneho nebezpečenstva pre vznik a šírenie požiaru v územnom obvode obce,

d) spôsob trvalého zabezpečenia požiarnej ochrany v obci a jej miestnych častiach so zreteľom na denný a nočný čas,

e) povinnosť poskytovať pomoc podľa požiarneho poplachového plánu okresu.

§ 54
Vybavenie jednotiek požiarnej ochrany

(1) Jednotka požiarnej ochrany má byť vybavená tak, aby bol zabezpečený jej rýchly a účinný zásah a bezpečnosť požiarnikov. Materiálno-technické vybavenie prostriedkami požiarnej ochrany a ďalšími zariadeniami potrebnými na plnenie jej úloh, vrátane zabezpečenia objektov požiarnej ochrany, najmä požiarnych staníc a požiarnych zbrojníc[15]) musí zodpovedať tomuto účelu.

(2) Materiálno-technické vybavenie jednotky požiarnej ochrany zahŕňa najmä

a) zásahovú základnú, špeciálnu a pomocnú techniku,[11])

b) prostriedky na ochranu dýchacích orgánov, na ochranu povrchu tela, na sebazáchranu a na poskytovanie prvej predlekárskej pomoci,

c) spojovacie a signalizačné zariadenia, prostriedky informatiky a automatizácie,

d) kontrolné, meracie a opravárske zariadenia a pod.

(3) Pre zabezpečenie spojenia v jednotke požiarnej ochrany a spojenia medzi jednotkami možno do ich vybavenia zaradiť rádiokomunikačné zariadenia. Opodstatnenosť zaradenia na kmitočtoch požiarnej ochrany posudzuje ministerstvo vnútra.

(4) Technika vo vybavení jednotky požiarnej ochrany zaradená do prevádzky je určená ako

a) pohotovostná pre použitie iba pri zdolávaní požiarov, likvidácii havárií, následkov živelných pohrôm a iných mimoriadnych udalostí,

b) ostatná, ako záloha pohotovostnej a pre zabezpečenie vlastných služobných potrieb jednotky požiarnej ochrany.

(5) Do pohotovosti nemôžu byť zaradené požiarne automobily počas zábehu a technika, pri ktorej sa zistia iné prevádzkové vlastnosti, ako predpisuje výrobca, alebo iné nedostatky brániace bezpečnej prevádzke.

Druhý oddiel
Organizácia jednotiek požiarnej ochrany (k § 65 zákona)

§ 55
Vnútorná organizácia

(1) Nepretržitý výkon služby v jednotke Zboru požiarnej ochrany a v závodnom požiarnom útvare je organizovaný na smeny. Smena je zložená najmenej z jedného družstva, z operačného strediska v jednotke Zboru požiarnej ochrany alebo ohlasovne požiarov v závodnom požiarnom útvare a ďalšieho nevyhnutného počtu príslušníkov jednotky Zboru požiarnej ochrany (ďalej len „príslušník“) alebo pracovníkov závodného požiarneho útvaru (ďalej len „pracovník“), ktorí sú zaradení v odborných pracoviskách týchto jednotiek.

(2) Základnou organizačnou jednotkou je družstvo. Družstvo je zložené z veliteľa a ďalších ôsmich osôb. So súhlasom okresnej správy Zboru požiarnej ochrany sa môže družstvo závodného požiarneho útvaru výnimočne skladať z veliteľa a ďalších najmenej šiestich osôb, ak to postačuje na zabezpečenie účinného zásahu.

(3) Družstvá tvoria čatu. Čata je jednotkou, ktorá sa skladá z veliteľa a dvoch alebo troch družstiev.

(4) Ako odborné pracoviská sa zriaďujú protiplynová, spojovacia a strojná služba tak, aby boli plnené ich úlohy počas smeny. Tieto pracoviská plnia najmä tieto úlohy

a) riadia odborné činnosti a vykonávajú odbornú prípravu príslušníkov a pracovníkov v priebehu výkonu služby,

b) zabezpečujú montáž, údržbu, technické prehliadky, revízie a skúšky a vo vymedzenom rozsahu preberanie techniky od výrobcov alebo dodávateľov a servis v rámci jednotky požiarnej ochrany,

c) vedú technickú dokumentáciu a spracúvajú operatívnu evidenciu.

(5) Ohlasovňu požiarov zriaďuje závodný požiarny útvar alebo dobrovoľný závodný požiarny zbor, v ktorom vykonávajú pracovníci nepretržitú službu ako svoje povolanie; ustanovenie § 27 týmto nie je dotknuté.

(6) Ohlasovňa požiarov plní najmä tieto úlohy

a) prijíma hlásenia o vzniku požiaru, havárie alebo inej mimoriadnej udalosti v organizácii alebo v územnom obvode obce,

b) zabezpečuje prenos správ, informácií a požiadaviek súvisiacich s poskytovaním pomoci na územne príslušné operačné stredisko,

c) vyhlasuje požiarny poplach a zabezpečuje plnenie ďalších súvisiacich úloh.

(7) Na zabezpečenie požiarnej ochrany vybraných sídelných celkov alebo objektov organizácie, najmä na skrátenie času výjazdu na miesto zásahu, môže byť výkon služby v jednotke požiarnej ochrany organizovaný na viacerých pracoviskách (požiarnych staniciach).

§ 56
Protiplynová služba

(1) Protiplynová služba zabezpečuje plnenie úloh v prostredí s nedýchateľným a toxicky zamoreným ovzduším, v priestore nadmernej intenzity tepelného žiarenia alebo zamorenom chemickými látkami agresívne pôsobiacim na ľudský organizmus, prípadne ionizujúcim žiarením rádioaktívnych látok.

(2) V jednotke požiarnej ochrany protiplynová služba zabezpečuje najmä

a) údržbu, kontrolu, skúšky, akcieschopnosť a prevádzkyschopnosť prostriedkov protiplynovej služby pre prípad ich použitia pri zásahu,

b) prieskum prostredia na mieste zásahu,

c) riadenie činnosti jednotiek požiarnej ochrany v oblasti ochrany príslušníkov, pracovníkov a členov jednotiek požiarnej ochrany pri ich dlhodobom nasadení,

d) poskytovanie prvej predlekárskej pomoci pri úrazoch alebo iných náhlych prípadoch pri zachraňovaní osôb alebo zásahovej činnosti jednotiek požiarnej ochrany.

§ 57
Spojovacia služba

Spojovacia služba zabezpečuje plnenie úloh jednotlivých pracovísk jednotiek požiarnej ochrany, a to najmä

a) zabezpečuje nepretržitý príjem hlásení o požiaroch, haváriách alebo iných mimoriadnych udalostiach a v určenom rozsahu sa podieľa na vyhlasovaní príslušných stupňov poplachu a vysielaní síl a prostriedkov na miesto zásahu,

b) operatívne zvoláva príslušníkov, pracovníkov a členov jednotiek požiarnej ochrany do pohotovosti v prípade veľkých a zložitých požiarov,

c) zabezpečuje operatívne a spoľahlivé spojenie na mieste zásahu medzi jednotkami požiarnej ochrany a spolupracujúcimi službami,

d) operatívne a nepretržite zabezpečuje spojenie medzi jednotkami požiarnej ochrany,

e) spolupracuje pri tvorbe a využívaní údajovej základne automatizovaného systému spracúvania informácií.

§ 58
Strojná služba

Strojná služba zabezpečuje akcieschopnosť a prevádzkyschopnosť požiarnej techniky a ostatných vecných prostriedkov požiarnej ochrany, pričom plní najmä tieto úlohy

a) vypracúva požiadavky na novú požiarnu techniku a vecné prostriedky požiarnej ochrany a zabezpečuje podklady na vyradenie týchto prostriedkov z používania,

b) zabezpečuje prevádzku požiarnej techniky,

c) v prípade zásahu zabezpečuje nepretržitú prevádzku požiarnej techniky a dodávku hasiacich látok,

d) plánuje, zabezpečuje a vykonáva údržbu požiarnej techniky, skúšky a kontroly technického stavu, ako aj bežné opravy požiarnej techniky,

e) zodpovedá za udržiavanie bezchybného, kompletného stavu, ako aj vzhľadu požiarnej techniky.

Tretí oddiel
Úlohy jednotiek požiarnej ochrany (k § 70 zákona)

§ 59

(1) Jednotka požiarnej ochrany najmä

a) vykonáva záchranu osôb a zdolávanie požiarov,

b) podieľa sa na záchrane zvierat a majetku ohrozeného požiarom,

c) vykonáva záchranné práce pri živelných pohromách a iných mimoriadnych udalostiach,

d) poskytuje pomoc podľa svojich technických možností a odbornej kvalifikácie

1. pri bezprostrednom ohrození osôb,
2. pri haváriách a živelných pohromách alebo iných mimoriadnych udalostiach,
3. pri likvidácii následkov ekologických havárií,
4. pri haváriách zapríčinených únikom horľavých kvapalín, ak hrozí nebezpečenstvo vzniku požiaru alebo výbuchu,
5. pri čerpaní vody v dôsledku havárií potrubí, ak je ohrozený život alebo zdravie ľudí alebo hrozí škoda na majetku väčšieho rozsahu,

e) zodpovedá za akcieschopnosť a pohotovosť požiarnej techniky a vecných prostriedkov požiarnej ochrany.

(2) Pri súčasnom vyžiadaní pomoci z viacerých miest majú prednosť prípady záchrany osôb bezprostredne ohrozených a zdolávanie požiarov v miestach, kde hrozí ich rýchle rozšírenie a je predpoklad ohrozenia veľkého počtu osôb alebo veľkých strát na majetku.

(3) Jednotka Zboru požiarnej ochrany

a) vykonáva odbornú prípravu svojich príslušníkov a v určenom rozsahu vykonáva odbornú prípravu veliteľov závodných jednotiek požiarnej ochrany a veliteľov dobrovoľných verejných požiarnych zborov,

b) poskytuje vo vymedzenom rozsahu technickú pomoc dobrovoľným verejným požiarnym zborom pri skúškach vecných prostriedkov požiarnej ochrany,

c) organizuje a riadi spojenie s ostatnými jednotkami požiarnej ochrany v mieste spoločnej činnosti,

d) plní funkciu kontrolného pracoviska spojovacej služby požiarnej ochrany v určenom rozsahu,

e) organizuje a zabezpečuje so zainteresovanými orgánmi a organizáciami požiarne taktické cvičenia jednotiek požiarnej ochrany.

(4) Závodný požiarny útvar

a) vykonáva odbornú prípravu svojich pracovníkov,

b) podieľa sa v určenom rozsahu na odbornej príprave členov dobrovoľného závodného požiarneho zboru a vedúcich požiarnych hliadok organizácie.

§ 60

(1) Jednotky požiarnej ochrany musia byť v pohotovosti a mať pripravenú požiarnu techniku a vecné prostriedky požiarnej ochrany na zásah.

(2) Pohotovosť pre jednotky požiarnej ochrany z povolania trvá nepretržite po celú pracovnú smenu a musí byť zabezpečená tak, aby po oznámení správy o výjazde operačným strediskom alebo ohlasovňou požiaru a následnom vyhlásení poplachu bol dodržaný časový limit výjazdu, a to

a) pre jednotku Zboru požiarnej ochrany a závodné požiarne útvary do 1 minúty,

b) pre dobrovoľné závodné požiarne zbory do 5 minút,

c) pre dobrovoľné verejné požiarne zbory do 10 minút.

(3) Zásahová činnosť (výjazd, prieskum, záchrana osôb, zvierat a majetku, zdolávanie požiarov, likvidácia havárií a vykonávanie technických zásahov) a organizácia spojenia jednotiek požiarnej ochrany sa vykonáva podľa zásad vydaných ministerstvom vnútra.

Štvrtý oddiel
Odborná príprava jednotiek požiarnej ochrany (k § 72 zákona)

§ 61

(1) Odborná príprava jednotiek požiarnej ochrany pozostáva z teoretickej prípravy, praktického výcviku a fyzickej prípravy, ktoré sú zamerané na dosiahnutie požadovanej úrovne, zručnosti a návykov potrebných pre výkon služby. Fyzickú prípravu tvorí všeobecná a špeciálna telesná príprava zameraná na zvýšenie fyzickej zdatnosti a rozvoj pohybových vlastností zodpovedajúcich charakteru činnosti pri zásahu jednotiek požiarnej ochrany.

(2) Odbornú prípravu veliteľov jednotiek Zboru požiarnej ochrany vykonáva ministerstvo vnútra.

(3) Odbornú prípravu veliteľov závodných požiarnych útvarov, dobrovoľných závodných požiarnych zborov a dobrovoľných verejných požiarnych zborov vykonáva okresná správa Zboru požiarnej ochrany.

(4) Odbornú prípravu príslušníkov a pracovníkov jednotiek požiarnej ochrany vykonávajú velitelia všetkých stupňov a určení príslušníci a pracovníci jednotiek požiarnej ochrany podľa plánov odbornej prípravy. Príslušníci a pracovníci jednotiek požiarnej ochrany sa na záver výcvikového obdobia podrobujú skúškam; to isté platí aj o osobách, ktoré v dobrovoľných jednotkách požiarnej ochrany vykonávajú službu ako svoje povolanie.

(5) Odbornú prípravu členov dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany vykonávajú velitelia týchto jednotiek, ak zákon alebo predpisy vydané na jeho vykonanie neustanovujú inak.

(6) Novoprijatí príslušníci a pracovníci jednotiek požiarnej ochrany nemôžu samostatne vykonávať službu pri zdolávaní požiarov (samostatne riadiť zásahovú činnosť, obsluhovať technické zariadenia, používať dýchaciu techniku a pod.), pokiaľ neabsolvujú nástupný odborný výcvik. Tento výcvik zabezpečuje a vykonáva ministerstvo vnútra. Noví členovia dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany absolvujú nástupný odborný výcvik v rámci jednotiek požiarnej ochrany.

(7) Základné zameranie a rozsah odbornej prípravy pre jednotky požiarnej ochrany vydáva ministerstvo vnútra.

§ 62
Požiarnický šport

(1) Príslušníci a pracovníci jednotiek požiarnej ochrany sa zúčastňujú na súťažiach v požiarnickom športe. Výnimku z tejto povinnosti môže v odôvodnených prípadoch, najmä so zreteľom na zdravotný stav príslušníka alebo pracovníka jednotky požiarnej ochrany, povoliť náčelník okresnej správy Zboru požiarnej ochrany alebo veliteľ závodného požiarneho útvaru. Na súťažiach v požiarnickom športe sa môžu zúčastňovať aj členovia dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany a pracovníci mestského požiarneho zboru.[16])

(2) Súťaž v požiarnickom športe tvoria disciplíny zamerané na praktickú činnosť jednotiek požiarnej ochrany. Súťaž v požiarnickom športe sa organizuje na úrovni jednotky, okresu a republiky. Obdobné súťaže sa môžu organizovať aj v pôsobnosti príslušných ústredných orgánov.

(3) Náklady spojené s organizovaním súťaže požiarnickom športe znáša ten, kto súťaž organizuje. Náklady spojené s obstarávaním výstroja pre príslušníkov a pracovníkov jednotiek požiarnej ochrany a členov dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany, ktorí sa zúčastňujú na súťaži v požiarnickom športe, hradí ten, kto jednotku požiarnej ochrany zriadil.

§ 63
Požiarne previerkové cvičenia

(1) Požiarne previerkové cvičenia sa vykonávajú za účelom

a) previerky pripravenosti veliteľov jednotiek požiarnej ochrany na riadenie zdolávania najmä veľkých a zložitých požiarov podľa predpokladanej situácie pri požiari,

b) preverenia pripravenosti a akcieschopnosti jednotiek požiarnej ochrany.

(2) Požiarne previerkové cvičenia sú oprávnené nariadiť orgány vykonávajúce štátny požiarny dozor, starosta obce a vedúci organizácie.

§ 64
Požiarne taktické cvičenia

(1) Požiarne taktické cvičenia sa vykonávajú za účelom prehĺbenia schopností veliteľov pri riadení síl a prostriedkov jednotiek požiarnej ochrany a súčinnosti medzi jednotkami požiarnej ochrany a ostatnými službami (energetická, plynárenská, vodárenská a pod.) pre prípad vzniku požiaru. Súčasťou tohto cvičenia môže byť aj vyhlásenie cvičného požiarneho poplachu.

(2) Požiarne taktické cvičenia organizuje ministerstvo vnútra a okresné správy Zboru požiarnej ochrany.

Piaty oddiel
Odborná spôsobilosť príslušníkov, pracovníkov jednotiek požiarnej ochrany a členov dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany (k § 72 zákona)

§ 65

(1) Velitelia, technici špeciálnych služieb a strojníci jednotiek požiarnej ochrany preukazujú odbornú spôsobilosť.

(2) Odbornú spôsobilosť tvorí súhrn teoretických vedomostí a praktických skúseností a znalostí, ktoré sú nevyhnutné pre náležitý výkon danej funkcie. Obsahom odbornej spôsobilosti je najmä

a) pre veliteľov:
   1. znalosť predpisov pre výkon služby v jednotke požiarnej ochrany a povinností podľa vykonávanej funkcie,
   2. znalosť požiarnej taktiky a efektívneho využívania požiarnej techniky a ostatných vecných prostriedkov požiarnej ochrany,
   3. znalosť požiarneho rizika technologických procesov,
   4. znalosť hasiacich látok a zásad ich použitia pri zdolávaní požiarov,
   5. znalosť určovania síl a prostriedkov a taktiky zdolávania požiarov v objektoch,
   6. znalosť organizácie a obsahovej prípravy požiarnych previerkových a požiarnych taktických cvičení,
   7. znalosť stavebného riešenia a technickej vybavenosti objektov;

b) pre technikov:
   1. znalosť predpisov pre výkon špeciálnej služby a povinností podľa funkčného zaradenia v jednotke požiarnej ochrany,
   2. ovládanie technických parametrov, funkcií a obsluhy pridelenej požiarnej techniky, zariadení a vecných prostriedkov, ovládanie zásad ich údržby, ošetrovania, kontroly a skúšania,
   3. znalosť základných povinností vyplývajúcich zo zaradenia technických prostriedkov do činnosti pri zásahoch,
   4. ovládanie obsluhy kontrolných, meracích a skúšobných zariadení používaných v rámci funkčného zaradenia,
   5. ovládanie prevádzkových režimov a odstraňovanie porúch na pridelených zariadeniach a požiarnej technike;

c) pre strojníkov:
   1. ovládanie taktico-technických údajov požiarnej techniky a zásad jej obsluhy pri zásahoch jednotky požiarnej ochrany a znalosť povinností strojníka,

2. znalosť vybavenia a rozmiestnenia technického vybavenia na požiarnych automobiloch a prívesoch používaných v jednotkách požiarnej ochrany,
3. znalosť využívania výkonových parametrov požiarnej techniky pri zdolávaní požiarov a pri iných zásahoch jednotky požiarnej ochrany a ovládanie režimov práce a charakteristík spaľovacích motorov a čerpadiel,
4. ovládanie údržby požiarnej techniky, obsahu technických prehliadok a skúšok podľa pokynov výrobcu,
5. znalosť najčastejších nedostatkov a porúch, ktoré sa vyskytujú na požiarnej technike a znalosť ich odstraňovania.

(3) Odborná spôsobilosť sa overuje skúškami a preukazuje osvedčením.

§ 66

(1) Overovanie odbornej spôsobilosti vykonáva

a) ministerstvo vnútra, ak ide o veliteľov a technikov špeciálnych služieb zaradených v jednotkách Zboru požiarnej ochrany,

b) okresná správa Zboru požiarnej ochrany, ak ide o veliteľov a technikov špeciálnych služieb zaradených v závodných požiarnych útvaroch a dobrovoľných závodných požiarnych zboroch, o veliteľov dobrovoľných verejných požiarnych zborov a o strojníkov zaradených v jednotkách Zboru požiarnej ochrany.

(2) Overovanie odbornej spôsobilosti sa vykonáva pred skúšobnou komisiou, ktorú v prípade uvedenom v odseku 1 písm. a) zriaďuje ministerstvo vnútra a v prípade uvedenom v odseku 1 písm. b) okresná správa Zboru požiarnej ochrany.

(3) Osvedčenie o odbornej spôsobilosti vydáva orgán, ktorý vykonal overenie odbornej spôsobilosti.

(4) Ustanovenia § 10 ods. 4 a 5 a § 11 až 13 platia obdobne pre overovanie odbornej spôsobilosti veliteľov, technikov špeciálnych služieb a strojníkov jednotiek požiarnej ochrany.

Šiesty oddiel
Riadenie zásahu jednotiek požiarnej ochrany (k § 71 zákona)

§ 67
Požiarny poplachový plán

(1) Požiarny poplachový plán upravuje zaradenie jednotiek požiarnej ochrany a špeciálnych služieb (vodárne, plynárne, elektrárne, zdravotníctvo, spoje a pod.) v jednotlivých stupňoch požiarneho poplachu a ich povolávanie na zásah.

(2) Stupeň požiarneho poplachu vychádza z potreby nasadenia síl a prostriedkov jednotiek požiarnej ochrany a ďalších špeciálnych služieb potrebných na zdolávanie požiaru.

(3) Požiarny poplachový plán spracúva okresná správa Zboru požiarnej ochrany.

(4) Pri spracúvaní požiarneho poplachového plánu okresná správa Zboru požiarnej ochrany koordinuje zaraďovanie síl a prostriedkov do jednotlivých stupňov požiarneho poplachu s dotknutými správami Zboru požiarnej ochrany, organizáciami a obcami, ktoré poskytujú pomoc pri zdolávaní požiarov.

§ 68
Veliteľ zásahu

(1) Činnosť jednotiek požiarnej ochrany na mieste zásahu riadi veliteľ zásahu.

(2) Pri zásahu dvoch alebo viacerých jednotiek požiarnej ochrany je veliteľom zásahu veliteľ tej jednotky, ktorá začala ako prvá zásah, okrem prípadov, keď prevezme riadenie zásahu veliteľ zásahu s prednostným velením.

(3) Pri prevzatí riadenia zásahu musí preberajúci oznámiť veliteľovi zásahu, že preberá velenie. Pokiaľ takto neprevzal velenie zásahu, nemôže vydávať rozkazy.

§ 69
Určovanie veliteľa zásahu s prednostným velením

(1) Pri určovaní veliteľa zásahu s prednostným velením sa postupuje podľa týchto zásad

a) veliteľ jednotky Zboru požiarnej ochrany má prednosť pred veliteľmi jednotiek závodných požiarnych útvarov, s výnimkou prípadu uvedeného v písmene b) a pred veliteľmi dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany,

b) veliteľ jednotky závodného požiarneho útvaru má prednosť pred veliteľmi dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany. V prípade, že požiar je vo vlastnej organizácii, má prednosť pred všetkými veliteľmi jednotiek požiarnej ochrany,

c) veliteľ jednotky dobrovoľného verejného požiarneho zboru má prednosť pred veliteľom jednotky dobrovoľného závodného požiarneho zboru, s výnimkou prípadu uvedeného v písmene d),

d) veliteľ jednotky dobrovoľného závodného požiarneho zboru má prednosť pred veliteľom jednotky dobrovoľného verejného požiarneho zboru v prípade, ak je požiar vo vlastnej organizácii.

(2) Prednostné velenie sú oprávnení kedykoľvek prevziať náčelník Hlavnej správy Zboru požiarnej ochrany ministerstva vnútra (ďalej len „náčelník hlavnej správy“), náčelníci okresných správ Zboru požiarnej ochrany a ich zástupcovia.

(3) Pri zásahu dvoch alebo viacerých jednotiek požiarnej ochrany rovnakého druhu je povinný prevziať velenie veliteľ miestne príslušnej jednotky požiarnej ochrany; to neplatí, ak jednotka požiarnej ochrany nevykonáva práce na zdolávaní požiaru, najmä so zreteľom na stav v zdolávaní požiaru.

(4) Náčelník hlavnej správy, náčelníci okresných správ Zboru požiarnej ochrany a ich zástupcovia môžu v závažných prípadoch poveriť riadením zásahu veliteľa jednotky požiarnej ochrany odchylne od zásad uvedených v odseku 1.

§ 70
Velenie pri zásahu v niektorých osobitných prípadoch

(1) V zariadeniach určených na obranu štátu a v objektoch Policajného zboru Slovenskej republiky a Zboru nápravnej výchovy Slovenskej republiky zasahuje jednotka požiarnej ochrany len na požiadanie veliteľa, náčelníka alebo riaditeľa tohto zariadenia.

(2) Pri spoločnom zásahu jednotiek požiarnej ochrany a vojenských jednotiek požiarnej ochrany v objektoch uvedených v odseku 1 je veliteľom zásahu veliteľ vojenskej jednotky požiarnej ochrany, pokiaľ sa velitelia týchto jednotiek nedohodnú inak.

(3) Pri zdolávaní požiaru v objektoch uvedených v odseku 1 musí veliteľ jednotky požiarnej ochrany dbať na upozornenia a požiadavky príslušného veliteľa, náčelníka alebo riaditeľa týchto objektov. Veliteľ, náčelník alebo riaditeľ objektu uvedený v odseku 1 je povinný informovať veliteľa jednotky požiarnej ochrany o všetkých dôležitých skutočnostiach potrebných na vykonanie úspešného zásahu.

PIATA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Spoločné ustanovenia

§ 71

(1) Príslušníci pri plnení úloh preukazujú svoje oprávnenia služobným preukazom. V prípade zdolávania požiaru, ak to okolnosti nedovoľujú, možno od tejto povinnosti upustiť.

(2) Členovia kontrolných skupín pri plnení úloh požiarnej ochrany preukazujú svoje oprávnenia poverením orgánu obce, ktoré platí len v spojení s občianskym preukazom.

(3) Velitelia závodných požiarnych útvarov a velitelia dobrovoľných jednotiek požiarnej ochrany pri plnení úloh preukazujú svoje oprávnenia preukazom, ktorý vydáva príslušná okresná správa Zboru požiarnej ochrany.

(4) Veliteľ zásahu svoje oprávnenia preukazuje nápisom „VELITEĽ ZÁSAHU“, umiestnenom na viditeľnom mieste.

§ 72

(1) Na účely tejto vyhlášky sa za pracoviská so zvýšeným požiarnym nebezpečenstvom považujú najmä pracoviská, na ktorých sa

a) používajú, spracúvajú alebo skladujú za bežných prevádzkových podmienok pevné horľavé látky, ktoré svojou veľkosťou, formou, množstvom alebo podmienkami uloženia môžu podstatne zvyšovať intenzitu a šírenie prípadného požiaru; toto ustanovenie sa však nevzťahuje na stavebné konštrukcie z horľavých látok a na horľavé predmety tvoriace zariadenia miestností,

b) používajú, spracúvajú alebo skladujú steblové prevzdušnené suché horľavé látky,

c) usadzuje pri výrobe alebo manipulácii horľavý prach v súvislej vrstve schopnej šíriť požiar alebo pri výrobe, prípadne manipulácii vzniká horľavý prach v takej miere, že je trvale v ovzduší a vznik výbušnej koncentrácie nemožno vylúčiť,

d) vyrábajú, používajú, spracúvajú, prečerpávajú, dopravujú alebo skladujú horľavé kvapaliny alebo plyny,

e) vyrábajú, spracúvajú alebo skladujú výbušniny alebo toxické látky,

f) používajú látky, ktoré pri styku so vzduchom alebo vodou alebo vzájomne medzi sebou sa môžu vznietiť alebo uvoľniť horľavé pary alebo plyny, ktoré môžu v zmesi so vzduchom vytvoriť výbušnú zmes,

g) používa pri spracúvaní horľavých látok otvorený oheň.

(2) Na účely požiarnej ochrany sa za činnosti spojené so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru považujú najmä

a) opravy a údržba zariadení, obsahujúcich požiarne nebezpečné látky; poruchy, odstavovanie a nábehy výroby,

b) zváranie a rezanie elektrickým oblúkom, odporom alebo plameňom na miestach s nebezpečenstvom vzniku požiaru,

c) lepenie horľavých podlahovín, strešných krytín a obkladov stien za pomoci ohňa alebo horľavými lepidlami,

d) nevyhnutná manipulácia s otvoreným ohňom na miestach s možnosťou vzniku požiaru,

e) spaľovanie horľavých látok a odpadov.

(3) Na účely požiarnej ochrany sa za čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru považuje najmä

a) obdobie zberu obilnín a krmovín,

b) jarné a dlhotrvajúce suché počasie v súvislosti s ochranou lesov pred požiarmi,

c) mimopracovný čas a čas zníženej prevádzky.

(4) Na účely požiarnej ochrany sa za požiar považuje každé nežiadúce horenie, pri ktorom došlo ku škodám na materiálnych hodnotách alebo ktoré malo za následok usmrtenie alebo zranenie osôb. Za požiar sa považuje i nežiadúce horenie, pri ktorom síce nedošlo ku škode, ale kde boli bezprostredne ohrozené životy alebo zdravie osôb alebo materiálne hodnoty.

(5) Na účely tejto vyhlášky sa za predpisy o požiarnej ochrane považujú zákon o požiarnej ochrane, predpisy vydané na jeho základe, všeobecne záväzné nariadenia obcí, všeobecne záväzné vyhlášky orgánov miestnej štátnej správy a iné predpisy upravujúce povinnosti na úseku požiarnej ochrany.

§ 73

Ustanovenia tejto vyhlášky o technikoch požiarnej ochrany sa vzťahujú aj na pracovníkov zaradených vo funkciách zriadených podľa § 8 zákona.

Prechodné ustanovenia

§ 74

(1) Oprávnenia na opravy, plnenie a kontrolu hasiacich prístrojov a oprávnenia na projektovanie, inštalovanie a opravy elektrickej požiarnej signalizácie, stabilných a polostabilných hasiacich zariadení vydané podľa doterajších predpisov zostávajú v platnosti na obdobie, na ktoré boli vydané.

(2) Osvedčenia o odbornej spôsobilosti technikov požiarnej ochrany, špecialistov požiarnej ochrany a pracovníkov zaradených vo funkciách zriadených podľa § 8 zákona, ako aj osvedčenia o odbornej spôsobilosti veliteľov, technikov špeciálnych služieb a strojníkov jednotiek požiarnej ochrany vydané podľa doterajších predpisov zostávajú v platnosti na obdobie, na ktoré boli vydané.

§ 75

Požiarny štatút organizácie sú organizácie povinné vypracovať najneskôr do 30. júna 1992.

Záverečné ustanovenia

§ 76

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. 40/1986 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady o požiarnej ochrane.

§ 77

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. decembrom 1991.

Minister:

Ing. Pittner CSc. v. r.

1) Vyhláška Štátnej komisie pre vedeckotechnický a investičný rozvoj č. 43/1990 Zb. o projektovej príprave stavieb.

2) ČSN 73 0802– Požiarna bezpečnosť stavieb. Spoločné ustanovenia.

3) § 35 ods. 2 Zákonníka práce.

4) Napríklad: ČSN 01 8012 – Bezpečnostné značky a tabuľky, ČSN 01 8013 – Požiarne tabuľky, ČSN 34 3510 – Bezpečnostné tabuľky a nápisy pre elektrické zariadenia.

5) § 60 vyhlášky Ministerstva obchodu Slovenskej socialistickej republiky č. 100/1982 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona Slovenskej národnej rady č. 130/1981 Zb. o vnútornom obchode.

6) Napríklad § 161 Občianskeho zákonníka.

7) Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej socialistickej republiky č. 50/1983 Zb. o čistení komínov, kontrole a preskúšavaní komínov a spotrebičov palív.

8) ČSN 65 0201 – Horľavé kvapaliny. Prevádzky a sklady.

9) ČSN 07 8304 – Kovové tlakové nádoby na dopravu plynu.

10) ČSN 44 1315 – Skladovanie tuhých palív.

11) Napríklad: ČSN 38 9000 – Požiarna ochrana. Prostriedky. Názvoslovie. ČSN 38 9301 – Požiarne automobily. Technické požiadavky.

12) Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

13) ČSN 73 0873 – Požiarne vodovody.

14) ČSN 73 6639 – Zdroje požiarnej vody.

15) ČSN 73 5710 – Požiarne stanice, požiarne zbrojnice a požiarne bunky.

16) § 96a zákona Slovenskej národnej rady č. 126/1985 Zb. o požiarnej ochrane v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 525/1990 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.